

Sediments

FRANCESC-MARC ÀLVARO

Hi ha llibres que tenen la capacitat d'arrossegar el lector des de la primera línia sense que aquest es pugui aturar. És el cas d'*El somni català. Setze històries d'arrelament* (La Campana), un volum periodístic de Gabriel Pernau que recull setze testimonis de personatges catalans que exemplifiquen la Catalunya feta des de la immigració. No tinc el gust de conèixer l'autor, però em sembla que el seu treball com a reporter és exemplar: ha fet parlar els protagonistes i després s'ha limitat a relligar els fets de manera clara, amena, i amb el punt just de força per convertir la quotidianitat en una aventura gairebé èpica però sense excessos ni exageracions. El llibre són setze flashos de la immigració amb noms i cognoms, amb la riquesa del detall i la dada, que és allò que atorga vida al periodisme i la literatura. El lector fa un viatge en el temps, a la Catalunya de la postguerra, dels anys cinquanta i seixanta, que es culmina com a territori de mestissatge fecund d'homes i dones arribats d'arreu. Per als que tenim orígens mestissos, el llibre és un mirall on reconèixer trets dels nostres racons familiars. Fins ara, els llibres sobre immigració han parlat més de reflexió (*Els altres catalans*) i de política que de la peripècia humana. Gabriel Pernau posa la càmera davant setze figures molt diverses de la vida catalana perquè parlin de la seva experiència com a parts de l'últim sediment social. Cada relat sorprèn per un o altre motiu. La lectura d'aquest reportatge podria il·luminar alguns polítics de la dreta cavernícola espanyola entestats a fer creure que a Catalunya podem acabar com a Bòsnia. En les pàgines d'*El somni català* he trobat ressons del meu avi murcià que, juntament amb meu avi català, és a la base calcària d'aquest país. Un de la CNT i l'altre de la Lliga, tots dos immersos en els canvis i els trasbalsos d'un segle de sotrats. Quan els demògrafs i sociòlegs parlen de la immigració tot es redueix a estadístiques i gràfics. Ens convé el relat directe dels que van deixar-ho tot per refer les seves vides en un nou paisatge. Ens convé el carnet d'identitat d'aquest país real on hem sabut ajuntar el cava i les tapes de peixet fregit.